

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **K. B.**, zast. JUDr. Alexandrem Šoljakem, advokátem se sídlem U Soudu 363/10, Liberec, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2018, č. j. OD 21/18-2/67.1/17412/St, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 4. 4. 2019, č. j. 58 A 4/2018 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 11. 1. 2018, č. j. OD 21/18-2/67.1/17412/St, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Liberec, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 4. 12. 2017, č. j. MML 252235/17. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 8 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve spojení s porušením § 21 odst. 5 téhož zákona. Přestupku se měla z nedbalosti dopustit tím, že dne 9. 12. 2016 v 7:40 hodin v Liberci, na ulici Generála Svobody, řídila osobní motorové vozidlo tovární značky Ford Focus a na křižovatce s ulicí Smetanova a Hrdinů nedala přednost v jízdě protijedoucímu vozidlu tovární značky Škoda Felicia řidičky M. L. a došlo ke střetu vozidel. Za tento přestupek byla žalobkyni podle § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a zároveň jí byla uložena povinnost uhradit náklady přestupkového řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem žalobu žalobkyně zamítl. Poukázal na to, že ve věci byl v průběhu řízení před správním orgánem I. stupně zpracován znalecký posudek z oboru dopravy, ve

kterém znalec Ing. Miroslav Tesař analyzoval průběh nehodového děje. Znalec pracoval se dvěma technicky přijatelnými variantami nehodového děje, neboť nešlo přesně stanovit, zda došlo, byť částečně, k najetí levé části vozidla Škoda do protisměrného jízdního pruhu. To, zda došlo k najetí vozidla Škoda do protisměru či nikoliv, však dle znalce nemělo na stanovení příčiny dopravní nehody podstatný vliv. Znalec konstatoval, že jednoznačnou příčinou vzniku kritické situace byla chybná technika jízdy žalobkyně. Dle krajského soudu žalobkyně nedoložila ani neprokázala skutečnosti, které by byly způsobily zpochybnit úplnost či přesvědčivost znaleckého posudku Ing. Tesaře. Jelikož tedy nebyly odborné závěry znaleckého posudku ani ve správním řízení, ani v řízení před krajským soudem, relevantně zpochybněny či vyvráceny, soud neprováděl další dokazování a pro tento účel nezařadil ke zpracování revizní znalecký posudek.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované ke kasační stížnosti

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatelka nesouhlasí se závěry znaleckého posudku Ing. Tesaře. Podle jejího názoru se její vozidlo pohybovalo menší rychlostí, než uváděl znalec, přičemž měla zapnutý levý ukazatel změny jízdy a přiblížila se ke středu vozovky, čímž dala jasný signál všem ostatním účastníkům silničního provozu, že hodlá odbočit vlevo. Řidička protijedoucího vozidla však při předjíždění autobusu nedůvodně přejela středovou čáru a svým ukazatelem změny jízdy vyvolala ve stěžovateli dojem, že má také v plánu odbočit doleva. Za této situace stěžovatelka došla k oprávněnému závěru, že by její vozidlo při odbočování minulo protijedoucí vozidlo, a proto začala odbočovat. Při různých výkladech průběhu nehody měli znalec a následně i krajský soud přihlédnout k variantě příznivější pro stěžovatelku, tedy k variantě, podle které protijedoucí vozidlo přejelo při předjíždění do protisměru, a vyvolalo tak u stěžovatelky dojem, že se chystá odbočit vlevo. Navíc závěry znaleckého posudku nekorespondují s polohou vozidel po nehodě ani s poškozením vozidel. Závěrem stěžovatelka poukázala na to, že podle jejího názoru byl autobus stojící v zastávce mimo jízdní pruh protijedoucího vozidla, a řidička tohoto vozidla proto nemusela zapnout ukazatel změny směru, neboť autobus nebyl pro její vozidlo překážkou. Když řidička protijedoucího vozidla za této situace zapnula ukazatel změny směru, bylo legitimní očekávat, že hodlá odbočit vlevo. V řízení nebylo prokázáno, že by autobus do vozovky zasahoval. Z těchto důvodů měl krajský soud vyhovět jejímu návrhu a vyžádat si revizní znalecký posudek, který by tyto otázky postavil najisto.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a ztotožnil se s napadeným rozsudkem krajského soudu. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

pokračování

[7] Dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 8. zákona o silničním provozu ve znění platném pro projednávanou věc se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla *nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinna dát přednost v jízdě.*

[8] Dle § 21 odst. 5 téhož zákona *[řidič odbočující vlevo musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvěřeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen, a cyklistům jedoucím v jízdním pruhu pro cyklisty.*

[9] Všechny námitky stěžovatelky se týkají otázek zodpovězených ve zpracovaném znaleckém posudku, který stěžovatelka hodnotí jako nepřesný a rozporuplný.

[10] Obecně platí, že závěry znaleckého posudku (které v dané věci sloužily mj. jako podklad pro přestupkové řízení) nelze bez dalšího mechanicky přebírat, ale je třeba v případě potřeby je ověřovat i jinými důkazy, a to zejména tehdy, jestliže mohou být pochybnosti o úplnosti závěrů znaleckého posudku. Zjistí-li zadavatel znaleckého posudku, že znalec dostatečně nesplnil úkol, který byl vymezen, případně jej nesplnil vůbec, podle okolností případu posoudí, zda znalce zaváže k doplnění tohoto neúplného a nedostatečného posudku, nebo zda za účelem posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, ustanoví jiného znalce (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 2. 7. 2009, sp. zn. 30 Cdo 3450/2007, či ze dne 9. 12. 2010, sp. zn. 28 Cdo 329/2010). To ostatně opakovaně potvrdil i Ústavní soud. Ten např. v nálezu ze dne 24. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 4457/12, uvedl, že „znalecký posudek je nepochybně významným druhem důkazních prostředků a v rámci dokazování v trestním řízení mu přísluší významné místo. Nelze však pustit ani na okamžik ze zřetele, že ze stěžejních zásad dokazování v novodobém trestním procesu vyplývá požadavek kritického hodnocení všech důkazů, včetně znaleckého posudku. Znalecký posudek je nutno hodnotit stejně pečlivě jako každý jiný důkaz; ani on a priori nepožívá větší důkazní síly, a musí být podrobován všestranné prověrce nejen právní korektnosti, ale i věcné správnosti. Hodnotit je třeba celý proces utváření znaleckého důkazu, včetně přípravy znaleckého zkoumání, opatřování podkladů pro znalce, průběhu znaleckého zkoumání, věrohodnosti teoretických východisek, jimiž znalec odůvodňuje své závěry, spolehlivosti metod použitých znalcem a způsobu vyvozování jeho závěrů. Metodologie znaleckého dokazování vyžaduje, aby jak orgány činné v trestním řízení, tak samotný znalec kriticky hodnotili úplnost a bezvadnost podkladových materiálů, které znalec svému zkoumání podrobí. Znalec nesmí sám vyloučit některé z předložených podkladů jen proto, že nezapadají do jím vytyčené verze události. Ponechávat bez povšimnutí věcnou správnost znaleckého posudku, bez dalšího důvěřovat závěrům znalce by znamenalo ve svých důsledcích popřít zásadu volného hodnocení důkazů soudem podle svého vnitřního přesvědčení, privilegiovat znalecký důkaz a přenášet odpovědnost za skutkovou (popř. i právní) správnost soudního rozhodování na znalce; takový postup nelze z ústavněprávních hledisek akceptovat“.

[11] Nejvyšší správní soud se tedy v souladu s výše uvedeným nejprve zabýval stěžovatelčinými námitkami popírajícími přesvědčivost a komplexnost znaleckého posudku a dospěl k závěru, že její námitky nejsou důvodné. Znalecký posudek byl zpracován Ing. Miroslavem Tesařem, znalcem pro oblast dopravy, se specializací mechanismus dopravních nehod, tedy znalcem vysoce kvalifikovaným k posouzení

předložených otázek. Jím zpracovaný posudek je přehledný a pečlivě zpracovaný, na více než padesáti stranách vysvětluje a na přiložených pláncích ukazuje průběh nehody, přičemž pro větší přehlednost obsahuje dvě varianty střetu vozidel lišící se podle toho, zda řidička vozidla značky Škoda Felicia přejela kvůli předjíždění autobusu částečně do protisměru či nikoliv. Znalecký posudek odpovídá na stěžovatelčiny námitky přesvědčivým způsobem a stěžovatelka ani v kasační stížnosti dostatečně nezpochybnila jeho věrohodnost. NSS na něj proto odkazuje a ztotožňuje se s krajským soudem, že za této situace nebylo třeba nechat vypracovat revizní znalecký posudek.

[12] Ze znaleckého posudku i z výpovědí řidiček obou vozidel shodně vyplynulo, že k nehodě došlo následovně. Stěžovatelka jedoucí po hlavní silnici začala po zapnutí ukazatele změny směru jízdy odbočovat z ulice Generála Svobody do ulice Hrdinů v době, kdy v protisměru jelo vozidlo Škoda Felicia s aktivovaným ukazatelem změny směru jízdy vlevo, které začalo objíždět autobus, jenž stál v jeho směru jízdy po pravé straně na autobusové zastávce. Následoval střet vozidel v pravém jízdním pruhu ve směru jízdy vozidla Škoda. Stěžovatelka vyhodnotila před nehodou situaci tak, že vozidlo Škoda bude pokračovat v jízdě odbočením vlevo do ulice Hrdinů a nenapadlo ji, že toto vozidlo bude objíždět autobus v zastávce MHD, a proto začala odbočovat.

[13] Stěžovatelka zastává názor, že měla legitimní očekávání, že řidička protijedoucího vozidla bude odbočovat též doleva, a že tedy může i ona přikročit k odbočení. Z tohoto důvodu poukazovala na to, že ve znaleckém posudku nebylo postaveno najisto, že řidička protijedoucího vozidla nepřekročila středovou čáru a nevjela částečně do protisměru, či na to, že nebylo nutné při objíždění autobusu vůbec vybočit z jízdního pruhu. Fakt, že tak řidička protijedoucího vozidla učinila, stěžovatelku uvedl v omyl, že se chystá rovněž odbočit doleva.

[14] Její argumentace však není v rozporu se znaleckým posudkem. Jak již bylo uvedeno, znalec vypracoval dvě varianty dopravní situace před střetem obou vozidel. Podle varianty 1 skutečně řidička protijedoucího vozidla přejela částečně do protisměru, podle varianty 2 nikoliv. Znalec ani správní orgány či krajský soud však netvrdí, že by bylo jisté, že k překročení středové čáry nedošlo. Naopak, jedna z variant takovou situaci přímo předvídá. Na straně 43 znaleckého posudku je však uvedeno, že skutečnost, zda došlo či nedošlo k najetí řidičky protijedoucího vozidla do protisměrného pruhu, nemá na stanovení příčiny dopravní nehody a na další znalecká zkoumání podstatný vliv, a totéž je uvedeno i na straně 48, kde zároveň znalec uvádí, že jednoznačná příčina vzniku kritické situace byla v chybné technice jízdy stěžovatelky. Dále znalec konstatuje, že okolnost, že účastník silničního provozu spatří u jiného vozidla ukazatel směru jízdy, nijak nedává tomuto účastníku z technického hlediska žádný podnět k možnému či správnému vyhodnocení techniky jízdy tohoto vozidla. Stěžovatelka měla v takové situaci počkat, dokud již nebylo pochyb o směru jízdy protijedoucího vozidla. Znalec v závěru posudku vysvětlil, že techniku najetí stěžovatelčina vozidla ve všech uvažovaných variantách děje nelze nazvat jinak, než že křižovátku „řízla“, tedy že ji přejela diagonálně. Podle něj je taková technika odstrašující a neobvyklá danému místu. Zároveň znalec uzavřel, že autobus stojící v zastávce MHD zasahoval do jízdního pruhu protijedoucího vozidla. Ačkoliv nebylo nutné vjíždět do protisměrného pruhu, ani jednutí řidičky protijedoucího vozidla značky Škoda podle varianty 1, tedy její možné překročení středové čáry do protisměru, nemohlo založit její spoluúčast na vzniku nehody. Bylo povinností

pokračování

stěžovatelky ujistit se o směru jízdy protijedoucího vozidla před překřížením protisměrného pruhu natolik, aby ke srážce nemohlo dojít.

[15] Jestliže měla stěžovatelka připomínky k tomu, že znalecký posudek nekoresponduje s polohou či poškozením vozidel po nehodě, mohla sama správním orgánům či soudu předložit znalecký posudek, který by potvrdil její obavy. Správní orgány by pak v souladu s rozsudkem NSS ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 206/2014 - 48, č. 3283/2015 Sb. NSS, při jeho provádění postupovaly stejně jako při provádění znaleckého posudku znalce ustanoveného správním orgánem. Stěžovatelka tak však neučinila a její tvrzení nemají žádnou důkazní oporu. Ani NSS neshledal rozpornost či nepřesnost znaleckého posudku Ing. Tesaře, neboť poloha vozidel a jejich poškození odpovídají uvedeným nákresům a popisu situace a stěžovatelka nepředložila relevantní informace svědčící o opaku. Ze stejného důvodu hodnotil jako nedůvodnou rovněž námitku stěžovatelky o tom, že jela nižší rychlostí, než je uvedeno ve znaleckém posudku.

[16] Znalecký posudek tak precizně popsal možné varianty nehodového děje i jejich příčinu a NSS neshledal důvod se od tohoto hodnocení odchýlit. Ačkoliv se stěžovatelka nehody dopustila z nedbalosti předpokládajíc, že protijedoucí vozidlo bude též odbočovat vlevo, její jednání naplňuje skutkovou podstatu předmětného přestupku, neboť nedala přednost v jízdě v okamžiku, kdy k tomu byla povinna.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud dospěl vzhledem ke shora uvedenému k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji na základě § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[18] O věci rozhodl bez jednání postupem dle § 109 odst. 2, věty první, s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[19] O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, proto by mu soud mohl přiznat náhradu nákladů řízení proti stěžovateli, avšak jemu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu